

موضوع بررسی مقادیر حدی دما در استان هرمزگان

نجمه کمالی زرکانی^{1*}؛ هوشمند عطایی¹؛ محمد نکوآمال¹

¹ اداره کل هواشناسی هرمزگان

*مسئول مکاتبات: kamali222n@gmail.com

چکیده: مطالعه مقادیر حدی دما و رویدادهای حدی ناشی از آن از اهمیت ویژه‌ای در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های بخش‌های مختلف مانند کشاورزی، مدیریت آب، شهرسازی و ساختمان و راه و ترابری برخوردار است، به‌نحوی که در سال‌های اخیر توجه زیادی به روش‌های مختلف تحلیل آن، معطوف شده است. در سال‌های اخیر بررسی رویدادهای حدی آب‌وهوایی که منجر به خسارت‌های اقتصادی و اجتماعی در جوامع انسانی می‌شوند، مورد توجه محققین قرار گرفته است. در پژوهش حاضر با هدف بررسی رویدادهای حدی آب‌وهوایی (با تأکید بر عنصر دما) در استان هرمزگان، ابتدا داده‌های اقلیمی طی دوره آماری (1968-2017)، از سازمان هواشناسی کشور اخذ شد. برای سه ایستگاه دوره آماری 50 ساله میانگین، حداکثر و حداقل دما استفاده گردید و سپس مقادیر حدی دما با استفاده از روش آماری (من - کندال) در ایستگاه‌های بندرعباس، بندرلنگه، جاسک با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و ITEX محاسبه و نقشه با استفاده از نرم‌افزار SIG ترسیم شد. نتایج نشان داد که در مورد مقدار حدی تعداد روزهای بالای 30 درجه همه ایستگاه‌ها به نتایج یکسانی رسیده‌اند و تعداد روزهای بالای 30 درجه سانتی‌گراد دارای روند مثبت بوده و افزایش یافته است. بر این اساس می‌توان گفت که روزهای خیلی گرم سه منطقه مورد نظر و استان روند افزایشی داشته است. همچنین نتایج نشان داد که در ایستگاه بندرعباس پارامتر دمای متوسط کمتر از 21 درجه سانتی‌گراد روند افزایشی و این افزایش دما برای یک‌سوم طول دوره به مقدار 0/1 پیش‌بینی شده است و پارامتر حدی دمای حداقل بیش از 25 درجه سانتی‌گراد، افزایشی به مقدار 0/16 و دمای حداکثر بیشتر یا مساوی 40 درجه سانتی‌گراد، دارای افزایشی به مقدار 0/2 داشته است. در ایستگاه جاسک پارامترهای دمای متوسط کمتر از 21 درجه دارای روند کاهشی به مقدار 0/16 درجه سانتی‌گراد و دمای حداقل بیش از 25 درجه افزایشی به مقدار 0/11 در پایان دوره پیش‌بینی دارد و دمای حداکثر بیش از 25 درجه ایستگاه جاسک دارای روند افزایشی به مقدار 0/8 بوده است. در ایستگاه بندرلنگه پارامتر دمای حداقل بیش از 25 درجه سانتی‌گراد افزایشی به مقدار 0/17، دمای حداکثر بیش از 25 درجه دارای روند افزایشی به مقدار 0/9 است.

کلیدواژه‌ها: تغییرات اقلیمی، نمایه‌های حدی، دما، من - کندال